

Woord vooraf

Dit handboek is voor het grootste deel geschreven kort na het verschijnen van de wetten van 29 februari 2024 tot invoering van een nieuw boek I en boek II van het Strafwetboek (BS 8 april 2024). Hoewel dit Nieuw Strafwetboek pas in werking treedt op 8 april 2026, heb ik dit handboek geschreven alsof dit Strafwetboek nu al van kracht is.

Ik heb dit in de eerste plaats voor de studenten gedaan. Zij studeren nu strafrecht en zullen na het afronden van hun opleiding moeten kunnen functioneren in een omgeving waarin het strafrecht uit het nieuw Strafwetboek van toepassing is. Dit handboek moet hen toelaten om nu het strafrecht te leren dat zij na hun afstuderen zullen moeten kennen en toepassen.

Ik heb dit handboek ook geschreven omdat ik, Nieuw Strafwetboek of niet, de behoefte had aan een eigen instrument om strafrecht te doceren. Ik heb voor mijn onderwijs vele jaren gebruik kunnen maken van handboeken van collega's. Dat zijn uitstekende handboeken en ik ben dankbaar dat ze er voor mij waren. Maar het was tijd voor een handboek waarvan ikzelf de opbouw, structuur en inhoudelijke accenten kon bepalen. Het was ook tijd voor nog eens een 'Gents' handboek strafrecht, na meer dan vijftig jaar (C.J. VANHOUDT en W. CALEWAERT, *Belgisch strafrecht*, Gent, Story-Scientia, 1968).

De keuze om voor dit handboek te anticiperen op de inwerkingtreding van het Nieuw Strafwetboek, heeft wel een aantal gevolgen.

Vooreerst bevat dit handboek veel toekomstig recht en is het geschreven alsof dit toekomstig recht al van toepassing is. De lezer en gebruiker moet dit steeds voor ogen houden en mag er niet vanuit gaan dat dit toekomstig recht overeenstemt met het (nog) geldende recht. Bovendien is dit toekomstig recht nog niet helemaal geconsolideerd. De bepalingen van het Nieuw Strafwetboek zijn nu wel bij wet vastgelegd, maar het valt niet uit te sluiten dat een en ander voor de inwerkingtreding nog zal (moeten) worden bijgesteld. Van het Strafwetboek dat noodzakelijk is om te bepalen hoe de straffen uit het Nieuw Strafwetboek worden uitgevoerd, is zelfs nog geen ontwerp.

De keuze om het handboek op het toekomstig strafrecht te richten, heeft ook tot gevolg dat er weinig plaats is voor toelichting bij het huidige strafrecht. Het handboek kijkt niet terug naar heden en verleden, maar kiest resoluut voor het toekomstig strafrecht. Dat is ook een van de redenen waarom er in het handboek weinig gebruik is gemaakt van voetnoten en verwijzingen naar rechtsleer of rechtspraak. Het was hoe dan ook niet de bedoeling om van het handboek een naslagwerk te maken waarin alle relevante rechtspraak en rechtsleer zit vervat. Het feit dat het recht nu nieuw is en dat de bestaande rechtspraak en rechtsleer dus niet zonder meer toepasselijk blijft, droeg er zeker toe bij om te kiezen voor een handboek in deze vereenvoudigde vorm. Aangezien het nieuw strafrecht in de eerste plaats een nieuwe strafwet is, werd ervoor gekozen om de tekst van die wet prominent in het handboek te verwerken. Op het eerste en laatste deel na, werd overal in het handboek telkens de toepasselijke bepaling van het Nieuw Strafwetboek in kaders opgenomen.

Uiteraard heeft niet enkel de tekst van de wet de inhoud van dit handboek geïnspireerd. De parlementaire voorbereiding van het Nieuw Strafwetboek was een belangrijke bijkomende bron. Ook de handboeken van de collega's uit Leuven (R. VERSTRAETEN en F. VERBRUGGEN, *Strafrecht en strafprocesrecht voor bachelors*, Antwerpen-Gent-Cambridge, Intersentia, twaalfde herziene uitgave, 2022) en uiteraard het handboek dat ik lang zelf heb gebruikt (C. VAN DEN WYNGAERT, C. en S. VANDROMME, *Strafrecht en strafprocesrecht in hoofdlijnen. Boek I – Strafrecht*, Antwerpen/'s Hertogenbosch, Gompel&Svacina, veertiende herziene uitgave, 2022), hebben een invloed gehad op vorm en inhoud van dit handboek.

Ten slotte graag ook een woord van dank aan mijn collega's die mij hebben aangemoedigd om dit handboek te maken en aan Audry Delvaux, Lauren De Maertelaere, Jan Roelandt, Fien Van Damme en Laurens van Puyenbroeck die mij op allerlei manieren bij het schrijven hebben ondersteund.

Gent, 8 juli 2024